

Asia C-360/19

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

3.5.2019

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

College van Beroep voor het bedrijfsleven (Alankomaat)

Ennakkoratkaisupyyntöpäätöksen tekemispäivä:

23.4.2019

Kantaja:

Crown Van Gelder B.V.

Vastaaja:

Autoriteit Consument en Markt (Alankomaat)

välipäätös

COLLEGE VAN BEROEP VOOR HET BEDRIJFSLEVENin (taloudellishallinnollisten asioiden ylioikeus; jäljempänä College)

--

monijäsenisen jaoston 23.4.2019 tekemä ennakkoratkaisun pyytämistä koskeva päätös asiassa, jossa asianosaisina ovat

Crown Van Gelder B.V., kotipaikka Velsen-Noord, kantajana --

ja

Autoriteit Consument en Markt (ACM), (kuluttaja- ja markkinaviranomainen), vastaajana

--

Oikeudenkäyntiin osallistuvana kolmantena osapuolena:

TenneT TSO B.V., kotipaikka Arnhem (jäljempänä: TenneT)

--

Asian käsittelyn vaiheet

ACM teki 30.4.2018 vuoden 1998 sähkölain (Elektriciteitswet 1998; jäljempänä sähkölaki) 51 §:n 2 momentin perusteella päätöksen (jäljempänä riidanalainen päätös) kantajan 22.12.2017 esittämästä riidanratkaisuhakemuksesta.

Kantaja nosti riidanalaisesta päätöksestä kanteen.

--

Perustelut

1. 27.3.2015 aiheutui laaja sähköhäiriö Diemenin (Alankomaat) 380 kV:n kytkinasemalla tapahtuneen häiriön seurauksena. Tämä kytkinasema on osa Alankomaiden 380 kV:n korkeajänniteverkkoa, jonka kansalliseksi verkonhaltijaksi on nimetty TenneT. Häiriö johti kytkinaseman toiminnan täydelliseen lamaantumiseen, minkä seurauksena suuri osa Pohjois-Hollannin provinssista ja pieni osa Flevolandin provinssista jäi kokonaan vaille sähköä. Katkos koski noin miljoonaa kotitaloutta, lukuisia suurkuluttajia ja elintärkeitä infrastuktuureita, kuten [alkup. s. 2] Schipholin kansallista lentokenttää ja rautatieverkon osia. Diemenin kytkinasema saatiin käynnistettyä noin tunnin kuluttua ja sen jälkeen sähköhuolto palautui vaiheittain.
2. Kantaja harjoittaa paperitehdastoimintaa Velsen-Noordissa, ja sen tehdas on liitetty 50 kV:n verkkoon, jonka verkonhaltijana toimii Liander N.V. – ja johon sähköä syötetään TenneT:n hallinnoimasta kansallisesta korkeajänniteverkosta. Sähköhäiriö keskeytti sähkön siirtämisen kantajalle 27.3.2015 joksikin ajaksi. Kantaja katsoo, että sille on aiheutunut tämän takia vahinkoa, ja se on vaatinut ACM:tä toteamaan, että TenneT ei ole toteuttanut kaikkia sen käytettävissä olleita kohtuullisia toimenpiteitä sähkön siirtopalvelun keskeytymisen estämiseksi ja että Diemenin kytkinaseman verkkorakenne ei täytä laissa olevaa yksinkertaisen häiriöreservin (enkelvoudige storingsreserve) kriteeriä.
3. ACM jätti riidanalaisessa päätöksessään kantajan TenneT:tä vastaan esittämän valituksen tutkimatta. Kantaja ei ole sen mukaan osapuolena verkonhaltijaa vastaan käytävässä riidassa, koska kantajalla ei ole (minkäänlaista) suoraa suhdetta HenneT:hen. Sen paperitehdasta ei ole liitetty TenneT:n verkkoon, se ei ole tehnyt sopimusta TenneT:n kanssa eikä se saa laskuja TenneT:ltä.
4. II Asiaa koskevat oikeussäännöt

Sähkölain 51 §:n 1 momentin mukaan voi osapuoli, jolla on riitaa verkonhaltijan kanssa siitä tavasta, jolla tämä hoitaa sille tämän lain perusteella kuuluvia tehtäviä

ja käyttää sille tämän lain perusteella kuuluvia valtuuksia tai täyttää tämän lain mukaan sille kuuluvat velvoitteet, voi jättää ACM:lle valituksen.

Alankomaiden lainsäätäjät on pannut tällä säännöksellä täytäntöön sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta 13.7.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY (kolmas sähködirektiivi) 37 artiklan 11 kohdan, jonka [suomenkielinen] sanamuoto on seuraava:

”Jos jokin osapuoli haluaa tehdä valituksen siirto- – – verkonhaltijasta tästä direktiivistä johtuvien kyseisen verkonhaltijan velvoitteiden osalta, se voi osoittaa valituksensa sääntelyviranomaiselle, joka tekee riitojenratkaisuviranomaisena asiasta päätöksen – –.”

Johdanto-osasta käy tästä ilmi seuraavaa:

”Energia-alan sääntelyviranomaisilla olisi oltava toimivalta tehdä sähköalan yrityksiä koskevia sitovia päätöksiä – –. Energia-alan sääntelyviranomaisille olisi lisäksi annettava toimivalta osaltaan varmistaa yleispalvelun ja julkisen palvelun korkea taso markkinoiden avaamisen yhteydessä, heikossa asemassa olevien asiakkaiden suojelu sekä se, että kuluttajansuojatoimenpiteet ovat tehokkaita. – –”

6. Ennakkoratkaisukysymyksen perustelut

Asianosaiset ovat eri mieltä käsitteen ”jokin osapuoli[, joka] haluaa tehdä valituksen”) [hollanniksi: partijen die een klacht hebben] tulkinnasta. He ovat yhtä mieltä siitä, että näillä sanoilla rajoitetaan niiden henkilöiden piiriä, joilla on oikeus valituksen tekemiseen, mutta ne ovat eri mieltä tämän piirin oikeasta rajauksesta. Erityisesti kysymys on siitä, voiko valituksen tehdä sellainen oikeushenkilö, joka [alkup. s. 3] harjoittaa sellaisen yrityksen toimintaa, jolla on (vain) liitäntä alueelliseen verkkoon, jossa sähkötoimitus katkeaa alueelliseen verkkoon sähköä syöttävässä kansallisessa verkossa olevan sähkön toimituksen keskeytyksen takia.

Kolmannen sähködirektiivin 37 artiklan 11 kohdan merkitys ei ole sillä tavalla ilmeinen, ettei siitä, miten sitä on tulkittava, voi olla olemassa perusteltua epäilystä. Tästä epäselvyydestä seuraa, että Collegen on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan perusteella pyydettävä unionin tuomioistuinta antamaan siitä ennakkoratkaisu. College esittää tämän takia jäljempänä olevan ennakkoratkaisukysymyksen.

Collegen tietoon on tullut, että suomalainen tuomioistuin (Korkein hallinto-oikeus) on esittänyt 14.9.2018 myös kysymyksen direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan tulkinnasta. Tämä asia, jonka numero on C-578/18, koskee kotitalousasiakkaan asemaa sellaisessa valvontamenettelyssä, jonka sääntelyviranomaiset ovat käynnistäneet asiakkaan tekemän yhteydenoton johdosta, ja suhdetta, joka on yhtäältä tämän asiakkaan oikeuden hakea muutosta

sääntelyviranomaisten päätökseen toimivaltaiselta tuomioistuimelta ja toisaalta mahdollisen direktiivin perustuvan asianosaisaseman, joka sillä on sääntelyviranomaisen hallintomenettelyssä, välillä. Kyseinen asia koskee direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 17 kohtaa, ja College lähtee siitä, ettei se saa suomalaisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin annettavan vastauksen perusteelta riittävästi tukea sille, miten direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 11 kohtaa on tulkittava tässä asiassa.

-- [alkup. s. 4]

Välipäätös

College

- pyytää Euroopan unionin tuomioistuinta ratkaisemaan seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/54/EY kumoamisesta 13.7.2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY 37 artiklan 11 kohtaa tulkittava siten, että tässä säännöksessä annetaan oikeus valituksen tekemiseen kansallisen verkon haltijasta (siirtoverkonhaltija) myös sellaiselle osapuolelle, jolla ei ole liitääntä kyseisen kansallisen verkon haltijan (siirtoverkonhaltija) verkkoon vaan ainoastaan liitääntä alueelliseen verkkoon (jakeluverkko), jossa sähkönsiirto katkeaa alueelliseen verkkoon (jakeluverkko) sähköä syöttävässä kansallisessa verkossa (siirtoverkko) olleen keskeytyksen takia?”

--